

szertartás szerint végző *Puskás Attila* örmény katolikus vikáriust, gyergyószentmiklósi plébánost és diakónusait, valamint *Szakács Endrét* a szamosújvári székesegyház plébánosát.

Az Igét magyarul, románul és németül Jakubinyi György kormányzó úr hirdette, kiemelve az Istenszülő Mária búcsúhelyeinek jelentőségét Európában, valamint az Európai Unió zászlaját: Mária - kék alapon a Szűzanya feje fölött ragyogó 12 csillag, ami szintén a keresztény Európát hirdeti.

A csupa fehér virággal, és hófehér, kikeményített csipkés terítőkkal ékesített, ragyogó akusztikájú főtemplomban református fülnek is borzongató élmény volt hallgatni a szamosújvári kórus és a liturgiát végző plébános egymásnak felelgető énekét és a saragánokat. A karzaton helyet foglaló kórust ezúttal Szakács Endre plébános úr is kiegészítette az oltár mellől, amiért külön köszönet illeti őt.

A hónapok óta tartó esős idő után a ragyogó napsütésben a körmenet alatt a szamosújvári, csikszépvízi, gyergyószentmiklósi és a magyarországi, erdélyi szórványból érkezett zarándokok a helyiekkel együtt áhítattal énekelték az „Angyaloknak királynéja tiszta Szűz” könyörgését, amelyben ugyancsak a szamosújvári kórus tagjai vitték a prímet. Miután a körmenet visszatért a templomba, és az áldás is elhangzott még ki-ki virággal a kezében megcsodálta a templom egy-egy szobrát, festményét, elolvasott egy-egy a hála jeléül felajánlott tábláskát, majd a közeli vendéglőben gyűltünk össze. Itt várt még ránk egy kellemes meglepetés.

Dr. Issekutz Sarolta, akinek apai ősei ebben a városban éltek, bemutatta Az Erdélyi Örmény Múzeum sorozat 9. kötetét: *Ávedik Lukács főesperes, erzsébetvárosi plébános Szabad királyi Erzsébetváros Monográfiája 1896.* könyvének hasonmás kiadását.

A több száz oldalas könyvet, melynek utóhangjában a szerkesztő saját családjáról is ír és közöl fényképeket, ajándékképpen átadta a számos jelenlévőnek, szolgálattevőnek, és eljuttatja közkönyvtárakba is, hogy ez a ma már könyvritkaság számba menő kötet még sokáig hirdesse a hajdan volt erdélyi örménymagyarok emlékezetre méltó múltját.

Az ebéd ideje alatt további elvégzendő feladatokról is szó esett, például az erzsébetvárosi örmény temető feltérképezéséről, és könyv alakban történő bemutatásáról, stb.

Köszönöm, hogy a Fővárosi Örmény Önkormányzat számunkra is lehetővé tette ezt a zarándok utat, és nemcsak Erzsébetvárosba. Menet bejártuk Aranyosegerbegy temetőjét, ahol több örménymagyar sírköve jelezte közösségünk tagjainak jelenlétét, de onnan a ránkzúduló zápor elkergetett.

Visszafele jövet azonban tiszteletünket tettük Marosbogáton és kegyelettel emlékeztünk Szongott Kristófra. A parányi, felújított katolikus templom homlokzatán áll az emléktábla.

A kis katolikus temetőt is felkerestük, és rátaláltunk Tolokán Antal és felesége Szállasi Irén sírjára, valamint gyermekeik (?), Tolokán Kristóf és Tolokán Ibolya -mindkettő tanító - hantjaira.

Sok szép emlékekkel gazdagodva, és számos feladat tervével búcsúzik egy zarándok, aki még mindig orrában érzi az erzsébetvárosi főtemplomban a búcsú másnapján beszívott, és az egész templomot betöltő tubarózsa illatát.

2004. augusztus 17.
Kovács Júlia

Magyarörmény művészek

Nagy szeretettel és tisztelettel köszöntjük *Albert Annamária* művésznőt szeptemberi születésnapján.

A Kolozsvári Televízió a nyár folyamán a „Haza a magasban” sorozat keretében beszélgetett a művésznővel, és méltatta pályáját. Mi most egy 2001 júniusában megjelent

interjú újraközlésével köszöntjük Öt és kívánunk Neki és ugyancsak örmeinygyökerű férjének Maros Dezső akadémikusnak - jó egészséget és minden jót, hogy még sokáig dolgozhassunk együtt a magyarörmeiny múlt feltárásában. Mielőtt az interjút közölnénk, néhány szót ejtenék Albert Annamária örmeiny gyökereiről amelyre nagyon büszke, és amelyről majd bővebben is szót ejtünk. Most csak annyit, hogy a Hátskuj Tutsek, Gajzágó, Czeecz, Szentpéteri, Amirás, Keszy Harmath, Kövér családokkal rokon...

Egy élet a Kolozsvári magyar opera szolgálatában

Albert Annamária

Évad közben is előfordul, de évadszünetkor még gyakrabban jutnak eszünkbe olyan művészek, akik nevével régebben naponta találkoztunk az operaplakátokon. Eszünkbe jut egy-egy régi előadás, amelynek fénye évtizedek óta sem fakult meg. Rohanó világunkban fokozottabban hajlamosak vagyunk a felejtésre; mindennapos bajaink közepette elfelejtjük azokat, akik egy emberöltő áldozatos munkájával szolgálták a kolozsvári magyar operát és annak közönségét. Nyári összeállításainkban olyan művészeket szólaltatunk meg, akik helytállásukkal követendő példává váltak a mostani nemzedék számára is. Interjúsorozatunk első alanya Albert Annamária, a kolozsvári Állami Magyar Opera alapító tagja; több mint két évtizedes pályafutása során végig énekelte a repertoáron levő nagyoperák főszerepeit egy olyan „aranykorban”, amelyben Albert Annamária egyetlen vezető ideológiai elvet ismert: a művészet iránti hűséget, alázatot. 1992 decemberében, a magyar nyelvű színjátszás 200. évfordulóján érdemei elismeréséül elnyerte az örökös tag címet is.

- Gyermekkorától vonzotta a zene, a színpad?

- Tordán születtem, és már óvodás, illetve elemi iskolás koromban szívesen részt vettem az ünnepeken: énekeltem, táncoltam, szavaltam. Első „főszerepemet” tízévesen játszottam el; Piroska voltam az osztály záróünnepségén. Ennek emlékét most is őrzöm abban az albumban, amelyben énekesi pályám kezdetén készült fényképek vannak. A középiskolát a Marianumban kezdtem el 1936-ban, majd négy év után Budapesten, az Angolkisasszonyok Intézetében folytattam, ahol kétéves Női Kereskedelmi Szaktanfolyamot végeztem. Az intézetnek akkor jó hírű templomi énekkara volt, sokszor léptünk fel: miséket, litániákat énekelünk. Karnagyunk *Mater Szcucynsky* volt, aki felfigyelt a hangomra, és rám bízta a szoprán szólókat, majd végzéskor azt tanácsolta, hogy ha van Kolozsváron felsőfokú zeneoktatás, okvetlenül iratkozzam be, és képezzem a hangomat. Hazatérve Kolozsvárra szüleim tudta nélkül jelentkeztem a felvételire, egy magyar nótát énekeltem el, és felvettek. Így lettem 1943-ba a kolozsvári Magyar Zene- és Színművészeti Főiskola hallgatója, s mivel szüleimnek nem volt lehetőségük arra, hogy fedezzék iskoláztatásomat, diákként már családfenntartó voltam: öt évig a Dermata Bőr- és Cipőgyár ellátási osztályán voltam gyors- és gépíró. Délelőtt dolgoztam, délután siettem az órákra. Első énektanárom *Sigmond Lajos* volt, aki nagy gonddal kezelte a hangomat: népdalokat, mődalokat tanultunk, kisebb áriákat. 1947 júniusában Gluck *A rászédett kádi* címő egyfelvonásos operájában Zelmira szerepét énekeltem. Ez volt első operaszerepem. Diákként néhányszor felléptem operaelőadásokban karénekesként 1948-ban felvételiztem az újonnan alakult kolozsvári Állami Magyar Opera énekkarába. Nagyon örvendtem, mert ez azt jelentette, hogy minden időmet a zenének szentelhettem. Sok éven át jártam Nagy István főiskolai tanár kamarakórusába, ahol megismerkedtem a kórus irodalom legigényesebb alkotásaival; ezzel zenei ízlésem jelentősen fejlődött. 1950-ben kerültem az egyesített akadámiára, *Adorján Ilona* énektanárnőhöz. 1952-ben végeztem el az énekszakot, de mivel államvizsgázni Verdi *Aidájával* szerettem volna, és erre nem adtak lehetőséget, csak 1957-ben államvizsgáztam Senta szerepével Wagner *A bolygó hollandi* címő operájában. Ezt a szerepet először Bukarestben énekeltem, és csak a